

ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕДАЧІ ІДІОСТИЛЮ АГАТИ КРІСТІ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ

Проблеми вивчення стилю у філологічній науці посідають чільне місце, оскільки творчість кожного автора напрочуд індивідуальна. Для кожного із митців характерний свій неповторний семантико-стилістичний «візерунок», який відрізняє його від інших представників того чи іншого виду мистецтва. Поняття стилю включає в себе більш вузьке поняття «індивідуальний стиль». У теоретичних розробках, присвячених вивченню індивідуальних стилів (Ю.М.Тинянов, Р.О.Якобсон, В. В. Виноградов, Ю.М. Караулов, Б. М. Ейхенбаум, Б. О. Ларін, Ю. М. Лотман), науковці всебічно розглядали дане поняття. Попри значне розмаїття наукових досліджень, поняття «ідіостиль» і наразі детально вивчається. Тому **метою** нашої наукової роботи є ґрунтовний аналіз індивідуального стилю Агати Крісті, окреслення стильових констант і домінант, що витворюють неповторне художнє полотно англійської письменниці.

Стиль у нашому дослідженні ми розглядаємо як «формально-змістовну категорію, складниками якої є не лише мовні (носії стилю), але й надмовні елементи (стилеутворювальні фактори) (тематика, проблематика, пафорс та ін.)» [1, с. 26]. При окресленні індивідуального стилю необхідно враховувати стильові константи і домінанти – маркери ідіостилю автора.

Тематичне розмаїття творів Агати Крісті чітко відповідає особливостям жанру, класичного детективу. Основними мотивами її творчості стають таємниця і невідомість, що є втіленням романтичної традиції. Стильовою особливістю творчого доробку Агати Крісті є ейдологія, що характеризується різноманітністю та багатогранністю. Це і Еркюль Пуаро, чий образ легко пізнаваний вже із перших сторінок романів, і Міс Марпл, образ якої Агата Крісті запозичила з життя, наділивши героїню деяким рисами своєї бабусі. Мсьє Еркюль Пуаро («Вбивство в Східному експресі», «П'ять поросят», «Трагедія в трьох актах», «Смерть на Нілі») і Міс Джейн Марпл («Вбивство в будинку вікарія», «Груп в бібліотеці», «Фокус з дзеркалами», «І в тріщинах дзеркальний коло» і т.д.) – візитівка творчості Агати Крісті. Наділені дуальним рисами, вони різняться від інших героїв, оскільки Агата Крісті надає їм унікальних характеристик, зовнішніх та психологічних, що дає можливість з легкістю відрізнити їх від інших.

Для деталізації портретування авторка використовує певні стилістичні засоби, що часом стають рушієм емоційної напруги. У таких випадках авторка використовує метафори: «I was in fever of impatience to

get all the facts» [3, с. 17].

Для художнього простору творів Агати Крісті характерна наявність архаїзмів, які додають доробку певної «класичності», «англійськості». «Whatever else she was, she was a lady!» [2, с.118]. Цей мовний засіб використовується для уточнення портретування: героїня позиціонує себе «леді». Поряд із архаїзмами у романах А.Крісті зустрічається іноземна лексика: «You may expect me on the eighteenth. Mille remerciements!» [3, с.192]. «Pardon, Madame," he said, wiping his eyes» [4, с. 39]. Оскільки часто головним героєм є Пуаро, для якого рідною мовою є французька, а англійською він володіє недостатньо, тому, щоб зацентувати на чомусь увагу або підкреслити якусь думку, він використовує іншомовні запозичення, які влучно передають основну думку.

Авторка часто вдається до порівнянь: «... He walked like a tiger ...» [5, с.39]. У цьому випадку герой порівнюється із тигром, оскільки до портрета додаються основні риси тварини. Герой має «тигрову ходу», тобто пружинисту, легку, що передає характер вбивці, людини обережної, обачної, готової до ризику у разі необхідності. «Linda was as awkward as a young colt and as prickly as a hedgehog» [3, с. 17]. За допомогою порівняння з незграбним лошам і колючим їжаком Агата Крісті точно описує підлітка - "гидке каченя", котрий невпевнений у собі та своїх силах. «She was dressed in glittering green and looked a little like a mermaid» [4, с. 59]. Порівняння дівчини у зеленій сукні з русалкою є натяком на те, що вона така ж підступна як і казкова героїня, і може звести закоханого в неї героя зі світу.

Творчість англійської письменниці кінця XIX – XX століття напрочуд яскрава та різнобарвна. Для авторки характерний свій неповторний стиль, що поєднує не лише мовні, але й надмовні елементи. Сильовою константою творчості Агати Крісті є відповідна образна система, ґрунтовно портретизована і описана відповідно до жанру. Авторка використовує багатий арсенал мовних засобів (іронію, епітети, метафори, порівняння, гіперболізацію), які стають маркерами її індивідуального стилю та відповідно перекладаються українською мовою.

Література

1. Кушнірова Т.В. Романні обрії російської літератури першої третини XX століття: [монографія] / Т.В.Кушнірова. - Полтава: Видавець Шевченко Р.В., 2012. - 352с.
2. Christie A. Best Detective Stories / Christie A. - Edinburgh Gate: Longman, 1996. – 137с.
3. Christie A. Cards on the Table / Christie A. - London: Pan Books Ltd, 1979. – 193 с.
4. Christie A. Sparkling Cyanide/ Christie A. - М.: Айрис-пресс, 2005. – 352 с.
5. Christie A. Why Didn't They Ask Evans?/ Christie A. - М.: Изд-во "Менеджер", 2000. –288с.